

1 Ponedeljak, 10. maj 2022.

2 [Ponovno pristupanje Sudu]

3 [Javna sednica]

4 [Optuženi ulazi u sudnicu]

5 --- Po početku zasedanja u 14:00h

6 SUDIJA GUILLOU: [Prevod] Dobar dan svima u sudnici i
7 izvan nje.

8 Molim Sekretara da najavi predmet.

9 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Dobar dan, Časni Sude. Ovo je
10 predmet KSC-BC-2020-06, Specijalizovani Tužilac, protiv
11 Hashima Thacija, Kadrija Veselija, Rexhepa Selimija i Jakupa
12 Krasniqija.

13 SUDIJA GUILLOU: [Prevod] Zahvaljujem.

14 Molim da se strane u postupku predstave.

15 Tužilac.

16 G. TIEGER: [Prevod] Hvala, Časni Sude. Dobar dan, svima,
17 ja sam Alen Tieger, i Eva Wyler iz Kancelarije Tužilaštva.

18 SUDIJA GUILLOU: [Prevod] Odbrana.

19 GĐA. ALAGENDRA: [Prevod] Dobar dan, Časni Sude, ja sam
20 Venkateswari Alagendra, zastupam g. Krasniqija, a sa mnom su
21 g. Aidan Ellis, kobranilac; Victor Baiesu, kobranilac; Mentor
22 Beqiri i Laura Abia Losada, koji su iz našeg Tima za podršku.

23 SUDIJA GUILLOU: [Prevod] Hvala.

24 I sada molim da se predstavi Zastupnik žrtava.

25 GĐA. RADZIEJOWSKA: [Prevod] Dobar dan, Časni Sude. ja sam

1 Maria Radziejowska i ovde zastupam žrtve.

2 SUDIJA GUILLOU: [Prevod] Zahvaljujem.

3 Molim da se predstavi predstavnik Sekretarijata.

4 G. NILSSON: [Prevod] Dobar dan, Časni Sude. ja sam Jonas
5 Nilsson i ovde danas zastupam Sekretarijat.

6 SUDIJA GUILLOU: [Prevod] Zahvaljujem.

7 I na kraju napominjem da je g. Krasniqi prisutan u
8 sudnici.

9 Dakle, 3. septembra 2021., Tužilaštvo je podnelo zahtev
10 da se proširi optužnica prema Pravilu 91(b). Tužilaštvo je
11 iznelo tri kategorije izmena na optužnicu.

12 Prva kategorija se sastoji od dva pritvorska mesta u
13 Suvoj reci, opštini, gde su pripadnici OVK počinili dela
14 progona, zatvaranja, proizvoljnog hapšenja i drugih okrutnih i
15 nehumanih postupaka.

16 Druga kategorija sastoji se od dva incidenta progona i
17 ubistva počinjena na pritvorskoj lokaciji u opštini Gnjilane i
18 radi se o izmeni rokova tj. vremenskih okvira za taj
19 pritvorski objekat u Gnjilanu.

20 Treća kategorija sastoji se od dva incidenta koja
21 obuhvataju lično učešće optuženog u zločinima za koje se
22 tereti.

23 23. decembra, ja sam izdao prvu odluku po zahtevu
24 Tužilaštva, kojom sam odobrio podnesak Tužilaštva da se izmeni
25 optužnica u vezi treće kategorije predloženih izmena.

1 Dalje, zaključio sam, da su prve i druge kategorije
2 izmena u stvari nove optužbe i prema tome da se moraju ceniti
3 u svetlu neophodnih dokaza -- neophodnog dokaznog praga, da bi
4 dostigle do stepena dobro utemeljene sumnje po Pravilu 86(4)
5 Pravilnika i Pravila 86(3) Pravilnika.

6 Stranama je naloženo da podnesu svoje odgovore, po
7 pitanju da li propratni materijal zadovoljava kriterijume
8 novih optužbi. Shodno Pravilu 86(4) Pravilnika.

9 22. aprila, potvrdio sam prvu i drugu kategoriju izmena
10 na optužnicu. Takođe sam naložio Tužilaštvu, da do petka, 22.
11 aprila 2022., podnese izmenjenu optužnicu, koja sadrži prvu i
12 drugu kategoriju izmena.

13 29. aprila, Tužilaštvo je podnelo izmenjenu optužnicu,
14 manje poverljivu redigovanu i javnu verziju optužnice koja se
15 odnosi na prvu kategoriju dokaza i takođe to isto važi i za
16 drugu kategoriju dokaza.

17 2. maja sam zakazao ovo dodatno prvo pojavljivanje.

18 Dakle, sada želim da objasnim konkretnu svrhu ovog
19 dodatnog pojavljivanja, radi optuženih i onih koji prate
20 suđenje iz javne galerije.

21 Dakle, današnja rasprava nije suđenje, neće se izvoditi
22 ili govoriti o dokazima. Takođe se neće govoriti o nevinosti
23 ili krivici optuženog. Svrha ovog pojavljivanja je regulisana
24 Članom 39. Zakona i Pravilima 90 i 92 Pravilnika.

25 Prema kojima ja, kao Sudija za prethodni postupak, ću

1 tražiti da se nove optužbe pročitaju optuženima, potvrditi da
2 optuženi razumeju nove optužbe, i uveriti se da se poštuju
3 prava optuženog, posebno pravo na pravno zastupanje.
4 Obavestiti optuženog da u roku od 30 dana od današnje
5 rasprave, on će moći da se izjasni o tome da li se smatra
6 krivim ili ne po svakoj od novih optužb u potvrđenoj
7 optužnici.

8 Dakle, ja očekujem da se strane pridržavaju svih ovih
9 pitanja o kojima ću govoriti.

10 Dakle, prvo, g. Krasniqi, želim da vas pitam da mi
11 potvrdite da ste primili potvrđenu izmenjenu optužnicu od 29.
12 aprila 2022.

13 G. KRASNIQI: [Prevod] Časni Sude, dame i gospodo, dakle,
14 ovde se govori o svim različitim segmentima pravosuđa, koja su
15 nadležna za zaštitu i dodeljivanje pravde, tako da ja tražim
16 da me vi pravilno shvatite, zato što sam ja čitavog svog
17 života, osoba sa visokim integritetom, ne samo u smislu mog
18 položaja, već i u svom -- u svojim ubedjenjima.

19 Dakle, kada se radi o slabijim od mene, ja nikada nisam
20 pokazivao nikakve znakove agresivnosti, niti sam ih ponižavao.
21 Ja sam uvek samo pokazivao ljudska osećanja i ljubav.

22 Što se tiče pravde, bez obzira koliko je to rizično,
23 proizilazi sve iz iste logike koju sam ja proživio u doba
24 Jugoslavije. Ja nikada na situaciju nisam reagovao ćutno
25 [sic]. Dakle, ja želim da kažem par stvari danas.

1 Možda grešim, ali ja nikada ne bih verovato da advokati
2 koji su obrazovani u liberalnim demokratijama, u zemljama sa
3 dugom tradicijom, koji tvrde da rade u sistemu pouzdanog
4 pravosuđa, kako bi delili pravdu određenog standarda, da se
5 usuđuju da podignu optužnicu koja se isključivo zasniva na
6 lažima Srbije i koja veoma utiče na život, slobode i prava
7 pojedinca i to ne samo jednog pojedinca, već istovremeno teško
8 pogađa samu srž nacije čije su težnje za slobodom i stvaranjem
9 svoje države.

10 Stidim se da živim u takvom vremenu, kada naš narod --
11 kada se našem narodu tako lako uništavaju životi, ljudima koji
12 su se celog života borili za slobodu, demokratiju i
13 nezavisnost. Oni su se borili protiv jednog režima, koji je
14 bio najkriminalniji režim nakon Drugog svetskog rata.

15 Ja smatram da je ovo režim koji se zasnivao na kriminalu
16 i genocidu. To je slučaj Miloševićevog režima, a njima se
17 ništa nije desilo.

18 Sokrat je u IV veku pre Nove ere rekao da dobre osobine
19 ne trebaju [sic] da potiču od imovine, već su dobre osobine
20 nešto što proističe i što dovodi do blagostanja pojedinca, kao
21 i države. Prema tome, vremena u kojima živimo, na osnovu toga
22 mogu da vam kažem, da sam ja tokom svog života u politici
23 rekao da neko može biti bogat, može da ima puno vlasti, ali
24 može biti dobro obrazovan. Međutim, samo po sebi to ne znači
25 da oni takođe su vođeni dobrim osobinama. Dakle, suprotno može

1 biti tačno da ljudi koji su se borili za pravdu i za
2 blagostanje drugih, njima je prirodno da deluju iz osećaja
3 humanosti i posebnog društvenog okruženja.

4 Dakle, borbe i nepravde ne dolaze od dobrih ljudi. Dakle,
5 borba za slobodu, za život, može biti nešto što ljudima donosi
6 dobro.

7 Časni Sude, ja sam pročitao optužnicu, pročitao sam
8 potvrđenu, izmenjenu optužnicu i mogu da kažem da mi je jako
9 teško da shvatim i prvu optužnicu, teško mi je da shvatim
10 izmenjenu optužnicu, jer ja sam uveren da ja nikada u životu
11 nikada nisam učinio zlodela ove vrste. Prema tome, ja se
12 izjašnjavam u potpunosti da nisam kriv.

13 Naravno, želim da se održi suđenja ekspeditivno, i da ne
14 budemo jako dugo u pritvoru.

15 Dakle, hvala vam što ste me saslušali.

16 SUDIJA GUILLOU: [Prevod] Zahvaljujem vam, g. Krasniqi.

17 Želim samo da vas podsetim na prava koja vi imate po ovom
18 -- po našem zakonu.

19 Dakle, Veće, zakon Specijalizovanih veća i Pravilnik o
20 postupku i dokazima vam garantuje određeni broj prava

21 Od kojih su najvažnija sledeća: pretpostavlja se da ste
22 nevinini, sve dok se ne dokaže vaša krivica van razumne sumnje.

23 Prilikom razmatranja optužbi protiv vas, imate pravo na
24 pravično javno suđenje podložno merama koje se uvode radi
25 zaštite žrtava i svedoka.

1 Imate pravo da se blagovremeno i detaljno obavestite na
2 jeziku koji razumete o prirodi i razlogu -- zima [sic] optužbi
3 protiv vas.

4 Imate pravo na adekvantno vreme i sredstva za pripremu
5 Odbrane i da komunicirate sa svojim zastupnikom.

6 Imate pravo da se suđenje održi u razumnom vremenskom
7 roku.

8 Imate pravo da vam se sudi u prisustvu, vašem.

9 I imate pravo da se branite preko svog branitelja. Dakle,
10 imate pravo da vam se dodeli branilac i ako ne možete da ga
11 platite, onda će on biti plaćen.

12 Imate pravo da ispitujete, ili da se u vaše ime ispituju
13 svedoci koji svedoče protiv vas, isto tako da obezbedite da
14 svedoke koji će svedočiti vama u prilog.

15 Imate pravo na besplatnu pomoć prevodioca, ako ne možete
16 da razumete jezik koji se koristi u sudnici.

17 Imate pravo da se ne prisilite da svedočite sami protiv
18 sebe, niti da priznate krivicu.

19 Imate pravo na ćutanje iz čega se ne mogu izvući nikakvi
20 nepovoljni zaključci po vama [sic].

21 Imate pravo da date izjave bez zakletve koje su
22 relevantne za predmet i isto tako pod zakletvom možete
23 svedočiti.

24 Imate pravo da podnosite preliminarne podneske.

25 Imate pravo da dobijete propratni materijal koji ide uz

1 izmenjenu potvrđenu optužnicu.

2 Imate pravo da dobijete sve izjave svedoka koji
3 Specijalizovani Tužilac namerava da pozove da svedoče na
4 suđenje, na jeziku koji razumete i govorite tj. albanski.

5 Isto tako, imate pravo da dobijete sve informacije na
6 osnovu kojih bi se moglo zaključiti nešto o vašoj nevinosti
7 ili ublažiti vaša krivica, ili koje utiču na verodostojnosti
8 pouzdanost dokaznog materijala Specijalizovanog Tužioca.

9 Imate pravo da sav materijal i relevantni dokazi --

10 GĐA. ALAGENDRA: [Prevod] Časni Sude, g. Krasniqi ne
11 dobija prevod. On nije dobio prevod, tj. nema prevod bilo --
12 sve ovo što je ranije rečeno, on nije čuo.

13 SUDIJA GUILLOU: [Prevod] G. Krasniqi, vratiću se na ono
14 što sam rekao. Možete li potvrditi da sada dobijate albanski
15 prevod?

16 G. KRASNIQI: [Prevod] [nije uključio mikrofon]

17 SUDIJA GUILLOU: [Prevod] U redu. Molim vas da nam kažete
18 ako budete imali još neki problem, tako da možemo to da rešimo
19 pre nego što nastavimo dalje.

20 Rekao sam da vi imate pravo da dobijete sve izjave
21 svedoka, koje Specijalizovani Tužilac namerava da pozove da
22 svedoče na suđenju na jeziku koji razumete i govorite.

23 Imate pravo da odmah dobijete sve informacije koje mogu
24 da ukazuju na vašu nevinost, ili da ublaže vašu krivicu, ili
25 koje utiču na kredibilitet ili pouzdanost dokaza

1 Specijalizovanog Tužioca, čim se te informacije pojave.

2 Imate pravo da vam se stavi na raspolaganje sav materijal
3 i relevantni dokazi ili činjenice u posedu Specijalizovanog
4 Tužioca pre početka i tokom postupka, a ovo pravo je
5 ograničeno samo restrikcijama koje su neophodne ili u slučaju
6 da se primenjuju kompenzatorne mere.

7 Imate pravo da ne budete predugo u pritvoru pre početka
8 suđenja da tražite preispitivanje odluka o vašem pritvoru bilo
9 direktnim žalbama ili uz pomoć odobrenja da se uloži žalba
10 pred Žalbenim panelom.

11 Dakle, g. Krasniqi, čuli ste najvažnija prava koja
12 uživate. U skladu sa merodavnim pravnim okvirom
13 Specijalizovanih veća, da li razumete ova prava?

14 G. KRASNIQI: [Prevod] Razumeo sam prava. Nemam ništa da
15 dodam i želim da pravda pobedi.

16 SUDIJA GUILLOU: [Prevod] Zahvaljujem vam, g. Krasniqi. Ja
17 ću sada zamoliti Sudskog službenika da pročita optužbe -- nove
18 iz potvrđene optužnice shodno Članu 39 Zakona i Pravilu 92.

19 Izvolite.

20 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Hvala, Časni Sude.

21 U potvrđenoj izmenjenoj optužnici, Specijalizovani
22 Tužilac dodaje sledeće tačke optužnice protiv g. Jakupa
23 Krasniqija:

24 a. Kada je reč o krivičnim delima za koja se tvrdi da su
25 izvršena u Budakovu i Semetištu, u opštini Suva reka, u

1 periodu od otprilike 4. jula 1998. i septembra 1998., kao i
2 približno 28. ili 29. aprila 1999., a koja se odnose na
3 najmanje 12. lica.

4 i. Tačka 1: Zločin protiv čovečnosti, progon, kažnjiv na
5 osnovu Člana 13(1) (h) Zakona;

6 ii. Tačka 2: Zločin protiv čovečnosti, zatvaranje,
7 kažnjiv na osnovu Člana 13(1) (e) Zakona;

8 iii. Tačka 3: Ratni zločin proizvoljno lišavanje slobode,
9 kažnjivo na osnovu Člana 14(1) (c) Zakona;

10 iv. Tačka 4: Zločin protiv čovečnosti i drugi nehumani
11 postupci, kažnjivi za osnovu Člana 13(1) (j) Zakona;

12 v. Tačka 5: Ratni zločin surovo postupanje kažnjivo na
13 osnovu Člana 14(1) (c) (i) Zakona;

14 vi. Tačka 6: Zločin protiv čovečnosti, mučenje, kažnjivo
15 na osnovu Člana 13(1) (f) Zakona;

16 vii. Tačka 7: Ratni zločin mučenje, kažnjivo na osnovu
17 Člana 14(1) (c) (i) Zakona;

18 viii. Tačka 8: Zločin protiv čovečnosti, ubistvo.
19 Kažnjivo na osnovu Člana 13(1) (a) Zakona;

20 ix. Tačka 9: Ratni zločin ubistvo. Kažnjiv po Članu
21 14(1) (c) (i) Zakona i;

22 x. Tačka 10: Zločin protiv čovečnosti, prisilni nestanci
23 lica, kažnjiv na osnovu Člana 13(1) (i) Zakona;

24 b. kada je reč o krivičnim delima za koje se tvrdi da su
25 izvršena u Gnjlilanu, u opštini Gnjlilane, takođe u julu 1999. i

1 koji se odnose na najmanje tri lica:

2 i. Tačka 1: Zločin protiv čovečnosti progona, kažnjiv na
3 osnovu tačke Člana 13(i) (h) Zakona;

4 ii. Tačka 2: Zločin protiv čovečnosti zatvaranje, kažnjiv
5 po Članu 13(i) (e) Zakona;

6 iii. Tačka 3: Ratni zločin proizvoljno lišavanje slobode,
7 kažnjiv po članu 14(1) (c) Zakona;

8 iv. Tačka 4: Zločin protiv čovečnosti, drugi nehumani
9 postupci, kažnjiv po Članu 13(1) (j) Zakona;

10 v. Tačka 5: Ratni zločin surovo postupanje kažnjiv po
11 Članu 14(1) (c) (i) Zakona;

12 vi. Tačka 6: Zločin protiv čovečnosti mučenje, kažnjiv na
13 osnovu Člana 13(1) (f) Zakona;

14 vii. Tačka 7: Ratni zločin mučenje, kažnjiv po Članu
15 14(1) (c) (i) Zakona.

16 viii. Tačka 8: Zločin protiv čovečnosti ubistvo, kažnjiv
17 na osnovu Člana 13(1) (a) Zakona i --

18 ix. Tačka 9: Ratni zločin ubistvo, kažnjiv na osnovu
19 Člana 14(1) (c) (i) Zakona.

20 2. krivična dela iz tačaka optužnice 1, 2, 4, 6, 8 i 10,
21 izvršeni su u sklopu napada širih razmera ili sistematskog
22 napada usmerenog protiv civilnog stanovništva na Kosovu i u
23 severnoj Albaniji u periodu od najmanje krajem marta 1998., do
24 septembra 1999. Konkretno, ta krivična dela bila su usmerena
25 protiv protivnika koji su smatrani saradnicima ili da su

1 povezani sa vlastima zvaničnicima, ili državnim institucijama
2 Savezne republike Jugoslavije (SRJ), ili da su na drugi način
3 podržavali -- na drugi način nisu podržavali ciljeve ili
4 sredstva Oslobođilačke vojske Kosova (OVK) i kasnije
5 privremene vlade Kosova, uključujući lica koja su povezana sa
6 Demokratskim savezom Kosova i osobe srpske, romske ili druge
7 nacionalnosti.

8 3. Krivična dela iz tačaka 3, 5, 7 i 9 optužnice,
9 izvršena su protiv lica koja nisu aktivno učestvovala u
10 neprijateljstvima i u kontekstu ili povezano sa nemeđunarodnim
11 oružanim sukobom na Kosovu između OVK i snaga SRJ i Republike
12 Srbije, uključujući i jedinice Jugoslovenske vojske, policije
13 i drugih jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova, i drugih
14 grupa koje su se borile u ime SRJ i Srbije u periodu od
15 najmanje marta 1998. do otprilike 16. septembra 1999.

16 4. kada je reč o ovim krivičnim delima, postoji dobro
17 utemeljena sumnja, da je g. Krasniqi krivično odgovoran na
18 osnovu Člana 16(1)(a) Zakona za:

19 a. Izvršenje kao član Udruženog zločinačkog poduhvata
20 krivičnog dela iz tačaka 1 do 10 ili alternativo, da je
21 izvršio kao član gorepomenutog udruženog zločinačkog poduhvata
22 krivična dela iz tačaka 1 do 10, time što je znao da će ta
23 krivična dela moći biti izvršena prilikom ostvarivanja
24 zajedničkog cilja udruženog zločinačkog poduhvata i time što
25 je voljno prihvatio taj rizik i/ili

1 b. Pomaganjem izvršenja tih krivičnih dela iz tačaka 1 do
2 10.

3 5. osim toga i alternativno, postoji dobro utemeljena
4 sumnja da je g. Krasniqi krivično odgovoran na osnovu člana
5 16(1)(c) Zakona, kao pretpostavljeni za krivična dela iz
6 tačaka 1 do 10 optužnice.

7 Hvala, Časni Sude.

8 SUDIJA GUILLOU: [Prevod] Zahvaljujem.

9 G. Krasniqi, želim da vas podsetim da danas nećete
10 osporavati nove optužbe, već samo da potvrdite da ste ih
11 razumeli. Vi ćete imati mogućnost, da uz pomoć svog branioca
12 osporite te optužbe.

13 G. Krasniqi, da li ste razumeli nove optužbe koje su u
14 potvrđenoj izmenjenoj optužnici koja je sada pročitala Sudska
15 službenica?

16 G. KRASNIQI: [Prevod] Razumeo sam optužbe, zato što dobro
17 razumem albanski, ali uveren sam da nisam odgovoran za
18 krivična dela koja mi se stavljaju na teret.

19 SUDIJA GUILLOU: [Prevod] Hvala, g. Krasniqi.

20 Želim da vam kažem, da na osnovu člana 21(5) Zakona, vi
21 ne možete sami sebe da branite, budući da ste u pritvoru.
22 Stoga je obavezno da vas zastupa Specijalizovani Branilac.
23 Konstatujem da vas zastupa branilac od početka postupka i
24 stoga sam uveren da optuženog zastupa branilac.

25 Premda ste ovo već rekli, ali sada ću formalno da se

1 osvrnem na mogućnost da se izjasnite o krivici.

2 G. Krasniqi, u roku od 30 dana, imaćete priliku da se
3 izjasnite da li ste krivi ili niste krivi po svakoj tački
4 optužnice iz potvrđene optužnice. Međutim, ukoliko želite, vi
5 možete već sad da se izjasnite.

6 Stoga ću vas pitati, g. Krasniqi, ukoliko ste imali
7 priliku da razgovarate o optužbama iz potvrđene optužnice sa
8 svojim Braniocem, i da li ste spremni da se izjasnite o
9 krivici danas?

10 G. KRASNIQI: [Prevod] Naravno, razgovarao sam sa svojim
11 Braniocem i timom Odbrane. Izjavljujem da nisam kriv.

12 SUDIJA GUILLOU: [Prevod] Hvala, g. Krasniqi, to je sada
13 konstatovano.

14 Sada bih pitao strane i učesnike, da li imaju neko drugo
15 pitanje koje bi želeli da pokrenu.

16 Tužilaštvo.

17 G. TIEGER: [Prevod] Ne, hvala, Časni Sude.

18 SUDIJA GUILLOU: [Prevod]

19 Zastupnik žrtava.

20 GĐA. RADZIEJOWSKA: [Prevod] Ne, hvala, Časni Sude.

21 SUDIJA GUILLOU: [Prevod]

22 Odbrana.

23 GĐA. ALAGENDRA: [Prevod] Ne, hvala.

24 SUDIJA GUILLOU: [Prevod] Hvala.

25 Time je završen današnji pretres. Zahvaljujem se stranama

1 i učesnicima na prisustvu. Pretres se prekida.

2 --- Dodatno pojavljivanje se završava u 14:29

3 časova

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25